

ВСТУПНЕ СЛОВО

Процес економічних реформ полягає у зміні правил та порядку використання економічних ресурсів, організації і регулювання економічної діяльності.

Доповідачі на панелях конференції «Актуальні напрями реформування економіки України», «Модернізація аграрного сектору економіки України» наголошували, що, по суті, процес реформування включає інституціалізацію економічної діяльності, яка означає впровадження нових «правил, механізмів, що забезпечують їх виконання, та норм поведінки, які структурують взаємодії між людьми». Було зауважено, що інститути є неоднорідними й у їх складі мають бути виділені відносно незалежні та в той же час взаємопов'язані елементи різного порядку й різних форм прояву, як, по-перше, неформальні норми; по-друге, формальні правила, якими люди мають керуватися в своїй суспільній діяльності; по-третє, організаційні структури, які забезпечують дотримання норм та правил, їх підтримку, а також упорядковують взаємодії суб'єктів.

Аграрний сектор економіки України характеризується потенціалом виробництва, що значно перевищує потреби внутрішнього ринку. Тому за умови визначення чітких стратегічних пріоритетів вітчизняний аграрний сектор, з одного боку, може стати локомотивом розвитку національної економіки та її ефективної інтеграції в світовий економічний простір, а з іншого – забезпечити зростання доходів задіяних в аграрній економіці сільських мешканців, що складають понад третину всього населення України, дати мультиплікативний ефект у розвитку інших галузей національної економіки. Учасники конференції запропонували механізми й інструменти реалізації аграрної політики та їх адаптацію до наявних або перспективних стратегій розвитку аграрного сектору України.

Пропозиції учасників конференції

1. Економічна політика держави має бути націлена на зміцнення фінансової автономії органів місцевого самоврядування, зменшення залежності від центральних органів державного управління за умови забезпечення прозорості й транспарентності міжбюджетних фіскальних відносин.
2. Фіскальна політика України має бути оптимізована у бік зниження податкового навантаження та розширення податкової бази за рахунок упровадження прогресивного оподаткування автомобілів.
3. Модернізація та розвиток інститутів, механізмів і моделей державного управління національним господарством має здійснюватись із залученням громадянського суспільства до прийняття управлінських рішень.
4. Економічні реформи мають здійснюватись на основі імпорту провідного світового (європейського) досвіду демократичної інституціалізації соціально-ринкової держави. Для забезпечення успіху реформ мають бути сформовані умови ефективності імпорту інституцій.
5. Модернізація аграрного сектору України потребує гармонізації стандартів харчової продукції до європейських норм та державної консультативної підтримки експортного потенціалу АПК.

Сергій Щербина

співмодератор економічних панелей
конференції «Будуємо нову Україну»

Fulbright Scholar Program, 2004–2005,
University of Wisconsin